

Målnummer: T26-00   **Avdelning:** 5

Avgörandedatum: 2001-02-16

Rubrik: Fråga om beviskrav för konsument där konsumentförsäkringslagen inte är tillämplig.

Lagrum:

Rättsfall:

- NJA 1984 s. 501 I och II
- NJA 1986 s. 358
- NJA 1992 s. 113
- RH 2000:65

REFERAT

I mål mellan A.K.M. å ena sidan och Försäkrings AB Agria å andra sidan angående försäkringsersättning gjorde A.K.M. gällande att det förelåg ett försäkringsfall och yrkade att Agria skulle att utge ersättning avseende livförsäkring för en häst jämte ersättning för vissa veterinärkostnader. Som grund anfördes att hästen Prudur hade försäkrats hos Agria enligt villkor för Agria Maximal, vilket är en liv- och veterinärvårdsförsäkring. Hästen försäkrades som ridhäst och försäkringsbeloppet för hästens liv uppgick till 30 000 kr. Det gjordes gällande att hästen Prudur under hösten 1997 hade drabbats av den fästingrelaterade sjukdomen ehrlichios i en kronisk form. Hästens beteendeförändring var en följd av sjukdomen ehrlichios och hästen var därför ohanterbar och oanvändbar som ridhäst varför ett försäkringsfall förelåg. Agria, som bestred bifall till yrkandet, vitsordade att det för hästen Prudur vid aktuell tidpunkt fanns en gällande försäkring av typen Agria Maximal. Det vitsordades även att försäkringsbeloppet för hästens liv föll ut om denna enligt veterinärmedicinsk expertis blev oanvändbar. Agria invände dock att det inte var visat att Prudur haft sjukdomen ehrlichios. Det bestreds att det gått att ställa någon diagnos och således att det förelåg något samband mellan den fästingrelaterade sjukdomen och hästens beteendestörningar. Något försäkringsfall förelåg därför inte och någon ersättning skulle därför inte heller utgå.

Kalmar tingsrätt (1999-12-17, lagmannen Lars Annerén samt rådmännen Lars Forsén och Leif Eriksson) förpliktade Försäkringsaktiebolaget Agria att till A.K.M. utge omstämt belopp jämte ränta. I frågan om beviskravet uttalade tingsrätten följande.

Hästen Prudur var vid aktuell tidpunkt försäkrad hos Agria. Försäkringen - av typen Agria Maximal - omfattade hästens liv och kostnader för veterinärvård. Av försäkringsvillkoren framgår, såvitt här är av intresse, att ersättning för hästs liv skall utgå då hästen enligt veterinärmedicinsk expertis blir för framtiden helt oanvändbar på grund av sjukdom eller skada. Veterinärvårdskostnader ersätts för undersökning, behandling och vård på grund av sjukdom eller skada. Behandling och vård ska utföras av veterinär i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Av villkoren framgår vidare att ersättning för hästs liv eller veterinärkostnader inte utgår vid fall av bl.a. lynnesfel. A.K.M. är konsument i förhållande till Agria. Djurförsäkringar omfattas dock inte av konsumentförsäkringslagen. Tingsrätten anser likväl att A.K.M. skall åtnjuta den bevislättning som enligt praxis gäller för konsumenter i försäkringstvister vad gäller frågan huruvida försäkringsfall inträffat. Enligt denna praxis räcker som bevisning från konsumentens sida att det med hänsyn till samtliga omständigheter framstår som mest antagligt att ett försäkringsfall föreligger. Övervägande sannolikhet är således tillräcklig bevisning.

Tingsrätten redovisade sedan den bevisning som förelåg och fann med hänsyn tagen till samtliga omständigheter att det var mest antagligt att Prudur haft sjukdomen ehrlichios, att denna trots adekvat behandling inte gått att bota och då övergått i en kronisk form och att Prudurs beteendestörningar var en följd

av sjukdomen. Käromålet bifölls därför i sin helhet.

Agria överklagade tingsrättens dom och yrkade att hovrätten skulle ogilla käromålet. A.K.M. bestred ändring.

Göta hovrätt (2001-02-16, hovrättsråden Gunilla Polland, Klas Mogren och Hans Träff, referent, samt t.f. hovrättsassessorn Peter Stafverfeldt) upphävde tingsrättens dom och ogillade A.K.M:s talan. I fråga om beviskravet anförde hovrätten följande.

A.K.M. har bevisbördan för att ett försäkringsfall föreligger. Fråga är då vilka krav som skall ställas på bevisningen för att hon skall anses ha styrkt att så är fallet. Tingsrätten har ansett att A.K.M. skall åtnjuta den bevislättning som enligt praxis gäller för konsumenter i försäkringstvister i fråga om försäkringsfall inträffat, och angett att övervägande sannolikhet för att försäkringsfall föreligger utgör tillräcklig bevisning, medan Agria har anfört att beviskravet skall vara som civilmål i allmänhet.

Högsta domstolen har i flera avgöranden uttalat att en avvägning får göras mellan å ena sidan den lojala försäkringstagarens behov av skydd, och å andra sidan försäkringsgivarens intresse att det inte ska bli alltför lätt att arrangera försäkringsfall. Högsta domstolen har i flera fall formulerat beviskravet i frågan om försäkringsfall inträffat så, att försäkringstagaren har fullgjort sin bevisskyldighet om det vid en helhetsbedömning av samtliga omständigheter framstår som mera antagligt att ett försäkringsfall förelegat än att så inte varit förhållandet. Det har i dessa fall varit fråga om konsumentförsäkringar och påståenden om olovliga tillgrepp av bilar (NJA 1984 s. 501 I och II samt 1986 s. 358). Denna lindring av kravet på bevisning i förhållande till vad som i allmänhet gäller i civilmål har motiverats bl.a. med att en konsument som regel har betydligt sämre möjligheter än en försäkringsgivare att förebringa utredning i frågor av teknisk natur som är av betydelse för bedömningen av hans påståenden. Högsta domstolen har dock, när det gäller just frågor av teknisk natur som är av betydelse för bedömningen, nyanserat beviskravet så att exempelvis företagare, som kan förutsättas ha större möjligheter än konsumenter att bevaka sina intressen i sådana frågor, inte fått samma lindring i beviskravet (NJA 1992 s. 113). Beviskravet har i dessa sammanhang satts något högre än vid konsumentförsäkringar och, i linje med domstolens praxis på vissa närliggande områden, bestämts så att det vid en helhetsbedömning skall framstå som klart mera sannolikt att ett försäkringsfall inträffat än att så inte är förhållandet.

I förevarande fall är konsumentförsäkringslagen inte tillämplig. Någon bevislättning redan på grund härav kan sålunda inte komma i fråga. A.K.M. kan inte heller anses ha betydligt sämre möjligheter än försäkringsgivaren att förebringa utredning i frågor rörande hästens eventuella sjukdom och beteende som är av betydelse för bedömningen av hennes påståenden. Inte heller av den anledningen finns det skäl att lindra beviskravet så som för konsumenter när det gäller konsumentförsäkringar. Att å andra sidan, så som Agria gjort gällande, kräva full bevisning för att ett försäkringsfall föreligger skulle i förevarande fall innebära att det vore näst intill omöjligt för försäkringstagaren att alls få ut någon försäkringsersättning. I linje med Högsta domstolens praxis inom vissa närliggande områden bör, enligt hovrättens mening, i förevarande fall kravet på bevisning bestämmas så att det vid en helhetsbedömning skall framstå som klart mera sannolikt att ett försäkringsfall inträffat än att så inte är förhållandet.

Efter att ha redovisat den bevisning som åberopades i målet fann hovrätten vid en samlad bedömning med utgångspunkt i det tidigare angivna beviskravet att A.K.M. inte fullgjort sin bevisskyldighet för att försäkringsfall förelåg.

Målnummer T 26-00

Sökord: Bevisning; Beviskrav

Litteratur:
